

Hvor bliver de af.....de nye økologiske svineproducenter?

Fokus på paradokset stort potentiale for vækst af den økologiske svineproduktion, men tilgangen af nye producenter udebliver.

Promilleafgiftsfonden for landbrug

I øjeblikket er der et sjældent gunstigt match mellem politiske visioner om, at økologi skal vokse - en positiv markedsudvikling samt en god og sund forbrugerinteresse. Alt sammen gode forudsætninger for, at vækst kan blive en realitet. Hvorfor sker der så ikke noget?

Den Europæiske Union ved Den Europæiske Fond for Udvikling af Landdistrikter og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har deltaget i finansieringen af projektet.

Det gør der sådan set også. I årets første 9 måneder har der været god interesse fra landmænd, som ønskede at få klarlagt vilkårene for at omlægge til/etablere en økologisk svineproduktion. Disse henvendelser er ikke synlige i omverdenen endnu og al erfaring viser, at der vil gå år før dette sker.

Hvorfor? Fordi der – udover de nævnte gunstige faktorer - er en lang række barrierer, som landmanden først skal overkomme, f.eks.:

1. Omlægningstiden for græsarealer til sofolde er 12 måneder – andre arealer 24 måneder (i grove trækk).
2. Afvikling af en konventionel svineproduktion og opstart af en økologisk svineproduktion kræver likviditet.
3. Meget lille kreds af potentielle samhandelspartnere, hvilket gør integreret produktion oplagt. Omvendt kræver det fysiske rammer til, erfaring med, og investering i, både sohold og slagtesvinestalde.
4. Udendørs sohold er en disciplin på lige fod med alle andre krævende jobs - ydmyghed overfor opgaven er en god idé! Har man ikke erfaringen, må den oparbejdes via praktikophold hos igangværende producenter.
5. Eksisterende produktionsanlæg skal være afskrevet – tilmeld kan det være tvivlsomt om renovering/tilpasning af ældre bygninger er rentabel i forhold til nybyggeri.
6. Lang tidshorisont med hensyn til miljøansøgning.
7. Finansiering.

Hurtigere proces

Der er ikke taget initiativ til at lempe reglerne for opstart af økologiske svineproduktion. Det kan forklares med, at en ændring af reglerne vil tage længere tid end opstart under gældende regler, men forklaringen ligger nok mere i en respekt for Ø-mærkets styrke som brand. En mulighed for hurtigt at komme i gang med økologisk sohold er at leje økologiske arealer til sofolde. Det kræver dog en optimal beliggenhed i forhold til bopæl og investering i hegn, som alt andet lige vil blive en ekstra investering i forhold til, hvis det var egne arealer.

Mht. miljøansøgninger og økologisk produktion, er en "anmeldeordning for økologiske produktion", på vej. Det er usikkert, hvornår ordningen træder i kraft, men når det sker, er forhåbningen, at simple produktionsændringer kan klares med en kort sagsbehandlingstid.

Ligeledes er der en investeringsstøtteordning på vej. Det forventes, at den er målrettet de situationer, hvor der skal investeres i f.eks. udeareal til slagtesvinestalde.

Såvel rådgivningstjenesten som afsætningselskabet Friland A/S hjælper med at finde samhandelspartnere og praktikaftaler.

Siden ultimo 2008 har flertallet haft svært ved at få investering i landbrugsproduktion finansieret. Noget tyder på, at bankerne nu er ved at genfinde interessen for landbrugskunder.

Intentionerne er, at det økologiske areal skal vokse. Heri ligger også, at den økologiske husdyrbrugsproduktion skal følge med. Det giver god mening, når der tænkes på, at der er et politisk ønske om at udfase konventionel gødning. Alt tyder på, at der kommer nye økologiske svineproducenter, men det kræver tålmodighed, vedholdenhed og tillid til, at markedet stadig er gunstigt, når produktion er klar.

Økologisk svineproduktion udgør kun en lille del af den samlede svineproduktion i Danmark:

Under 100.000 økologiske slagtesvin pr. år mod ca. 20 millioner konventionelle slagtesvin. Dertil kommer ca. 8 millioner konventionelle smågrise, som eksporteres.

Fakta om økologisk svineproduktion:

150 økologer har svin. Der er meget stor forskel på omfanget af svineproduktionen på de enkelte bedrifter. Størstedelen af bedrifterne med svin har kun en meget begrænset produktion. Det er kun 80 økologer, der opfeder mere end 20 slagtesvin om året, og kun 50 økologer, der har mere end 15 årssøer. Kilde: Plantedirektoratets Nyhedsbrev d. 1.9.2011

Økologisk svineproduktion på vej frem.

Foto: Tomas Nørfelt, Videncentret for Landbrug

Artiklen har været bragt i Økologisk Nyhedsbrev